

Aika 23.09.2026, klo 16:15

Paikka Kaupungintalo, kokoushuone Brahe

Käsiteltävät asiat

- § 121 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 122 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 123 Valtuustoaloite: Yhteisöohjaajien tehtävien jatkaminen**
- § 124 Kajaanin kaupungin nuorisovaltuuston aloite yhteisöohjaajien virkojen perustamisesta toisen asteen oppilaitoksiin**
- § 125 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 126 Sivistyslautakunnan tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Harri Savonen, puheenjohtaja
Noora Kyllönen, 1. varapuheenjohtaja
Kaisa Mustonen, sihteeri
Sami Halonen
Matti Heikkinen
Mika Heikkinen
Panu Huotari
Fanni Karjalainen
Jenny Karjalainen
Veli-Matti Karppinen
Kari Kemppainen
Rea Stricker
Venla Österberg
Kalle Komulainen, Perusopetuksen tulosalueen johtaja
Anu Kuosmanen, Kainuun ammattiopiston rehtori
Minna Leinonen
Jari Lindh
Kaisa Polvinen, Kajaanin lukion rehtori
Minna Tuunainen, Kulttuurijohtaja
Mari Selin

§ 121

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Iltakouluasia: sivistystoimialan talousarvioesitys vuodelle 2027.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Todetaan kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Myönnetään pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

§ 122

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Mikäli kokouksen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, ettei pöytäkirjaa saada valmiiksi, tarkastetaan pöytäkirja sähköpostikuittauksin kokousta seuraavana torstaina. Tällöin pöytäkirjan tarkastavat vuorollaan toimielimen kaksi jäsentä sukunimensä mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 115, 09.12.2025
Sivistyslautakunta, § 53, 25.03.2026
Sivistyslautakunta, § 123, 23.09.2026

§ 123

Valtuustoaloite: Yhteisöohjaajien tehtävien jatkaminen

KAJDno-2025-1966

Kaupunginvaltuusto, 09.12.2025, § 115

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Pöytäkirjaan merkittiin valtuutettu Johanna Heikkilän (vihr.) esittämä sekä muun Kajaanin kaupungin Vihreän valtuustoryhmän kannattama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Valtuustoaloite: Yhteisöohjaajien tehtävien jatkaminen

Kajaanin kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa - Kainuun ammattiopistolla sekä Kajaanin lukiossa - on edeltävät pari vuotta toiminut yhteisöohjaajia opiskelijoiden tukihenkilöinä.

Yhteisöohjaajien työ on ollut tuloksellista ja se on muotoutunut toimivaksi kokonaisuudeksi: työssä on selkeät tehtävät, rytmi ja vaikuttavuus.

Työn keskeisin sisältö on opiskelijoiden yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja vahvistaminen. Tämä on tapahtunut muun muassa kohtaamiskahviloiden, yhteisöllisten tapahtumien, opiskelijakunnan toiminnan tukemisen, tutor-toiminnan ohjaamisen, liikuntapäivien suunnittelun ja toteuttamisen, kuukautistuotteiden jakelun ja aktiivisen läsnäolon sekä keskustelun kautta. Käytännöt ja yhteisöohjaajien käytännön työ ovat jonkin verran vaihdelleet eri kampusten kesken.

Vuorikadun kampuksen osalta työn vaikuttavuus on osoitettu esimerkiksi lukiolla tehdyissä tulo- ja lähtökyselyissä, joissa yhteisöohjaajan työn aikana opiskelijoiden arviot viihtymisestä koulussa ja kokemuksesta kuulumisesta kouluyhteisöön ovat kasvaneet merkittävästi.

Myös kouluterveyskyselyjen tulokset osoittavat yhteisöohjaajan tarpeen: lasten ja nuorten mielenterveyttä mittaavat indikaattorit osoittavat edelleen tarpeen turvallisille aikuisille kouluarjessa, sillä kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta kärsii noin 20–40 prosenttia yläkoulu- ja lukioikäisistä nuorista, ja lukiossa opiskelevista tytöistä sosiaalisesta ahdistuneisuudesta jopa 60 prosenttia. Ahdistuneisuusilmiön on kouluterveyskyselyissä todettu olevan valtakunnallinen.

Tiedetään, että erityisesti nuoruusiässä yhteisön tunneilmapiiri vaikuttaa kognitiiviseen suoriutumiseen, siis suoraan oppimiseen. Kajaanilla ei ole varaa heikentää nuorten voimavaroja ja viihtyvyyttä, jos haluamme säilyttää kaupungin veto- ja pitovoiman, sen vahvistamisesta puhumattakaan.

Nuoret ovat myös itse tuoneet esille erittäin myönteisen kokemuksensa yhteisöohjaajasta ja hänen työnsä tarpeellisuudesta. Nykyisen rahoituksen tullessa päätökseensä Kajaanin nuorisovaltuusto on valmistellut aloitteen yhteisöohjaajan työn jatkamiseksi. Myös Kajaanin lukion opiskelijakunta otti kantaa yhteisöohjaajan työn jatkumisen puolesta mielipidekirjoituksessa, joka julkaistiin syksyllä 2025 Koti-Kajaanissa.

Kajaanin kaupungin nykyisessä strategiassa yhtenä teemana on Lasten ja nuorten kaupunki. Teeman mukaan Kajaanissa edistetään lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla pitäisi teeman mukaan olla Kajaanissa mielekästä tekemistä sekä lapsilla ja nuorilla pitäisi olla hyvä kasvaa Kajaanissa. Toistaiseksi esimerkiksi Kajaanin lukio on kuitenkin rahoituksen osalta tullut toimeen täysin ilman Kajaanin kaupungin osuutta – toisin kuin suurimmassa osassa Suomen kuntia, joissa kunnat osallistuvat lukioden rahoitukseen. Kajaanin lukiossa toiminta katetaan käytännössä kokonaan valtionosuuksien avulla; niin ikään ammattiopisto tulee toimeen ilman kaupungin tukea. Yhteisöohjaajien toimien perustaminen ja rahoituksen osoittaminen kyseisille tehtäville olisi Kajaanin kaupungilta konkreettinen toimenpide, jolla se osoittaisi toteuttavansa strategiaansa ja seisovansa sen arvojen takana.

Se osoittaisi myös tietoon perustuvaa ja osallistavaa päätöksentekoa, sillä toiminta on jo monella mittarilla osoitettu tehokkaaksi ja tarpeelliseksi. Hankkeiden muodossa tehdyn onnistuneen työn täytyy saada kaupungin tuki, jotta hankkeet eivät loppuessaan menettäisi työnsä tuloksia. Esimerkiksi lukion henkilökunnalla ei ole lainkaan resursseja korvata yhteisöohjaajan tekemää työtä, ja henkilökunnan keskuudessa koetaan tällä hetkellä merkittävää huolta siitä, miten opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehditaan, jos yhteisöohjaajan työ loppuu. Opiskelijoiden hyvinvointi vaikuttaa suoraan oppimiseen, mikä vaikuttaa niin ikään opettajien työhön ja koko kampuksen arjen sujuvuuteen.

Ratkaisu ei voi olla se, että opettajien tehtäväksi osoitetaan yhteisöohjaajan työ, johon opettajilla ei ole koulutusta, kokemusta eikä muitakaan resursseja. Yhteisöohjaajan toimen keskeisimmät sisällöt tulevaisuudessa olisivat jo aiemmin mainituissa opiskelijoiden yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Keskeistä on myös ennaltaehkäisevä mielenterveystyö, joka edesauttaa toisen asteen oppilaitoksissa toimivien hyvinvointialueen työntekijöiden, kuten koulupsykologin ja kuraattorin, työn onnistumista siten, että mielenterveystyö ruuhkautuu vähemmän ja akuutteihin tarpeisiin voidaan vastata paremmin.

Lisäksi yhteisöohjaajan työ mahdollistaa Liikkuva opiskelu -toiminnan kehittämisen ja toimimisen esimerkiksi lukiossa. Nuorten liikkumattomuuden vaikutukset ja hinta ovat merkittävät, ja Kajaanissa Liikkuvan opiskelun toimintaan on olemassa valmiit yhteistyöverkostot Kainuun Liikunnan kanssa. Ilman yhteisöohjaajaa toimintaa on kuitenkin käytännössä mahdotonta saada pysyväksi ja aktiiviseksi toiminnaksi, koska muulla henkilökunnalla ei ole resursseja toiminnan kehittämiseen ole.

Yhteisöohjaajan työn jatkuminen on rahallisesti pieni panostus, mutta vaikutuksiltaan yhtä tehtävää suurempi. Oletettavaa on, että yhteisöohjaajan työ säästää kuluja muualla ja auttaa oppilaitoksia toimimaan sujuvammin, tehokkaammin ja turvallisemmin.

Vihreiden valtuustoryhmä esittää, että Kajaanin toisen asteen oppilaitoksiin perustetaan yhteisöohjaajan toimia, joihin Kajaanin kaupunki osoittaa rahoituksen budjetistaan ja näin osallistuu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. Yhteisöohjaajien tarkoituksenmukainen toiminta on toki tärkeä selvittää ja toimet toteuttaa järkevästi eri oppilaitoksissa.

Kajaanissa 9.12.2025 Kajaanin kaupungin Vihreä valtuustoryhmä."

Ehdotus

Valtuustoaloite lähetetään kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuustoaloite lähetettiin kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta, 25.03.2026, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kuosmanen, Kainuun ammattiopiston rehtori, anu.kuosmanen@kao.fi

Kajaanin kaupungin Vihreä valtuustoryhmä on jättänyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen yhteisöohjaajien tehtävien jatkamisesta. Aloitteessa esitetään, että Kajaanin toisen asteen oppilaitoksiin perustetaan yhteisöohjaajan toimia, joihin Kajaanin kaupunki osoittaa rahoituksen budjetistaan ja näin osallistuu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. Kajaanin kaupungin nuorisovaltuusto on jättänyt vastaavan aloitteen yhteisöohjaajien virkojen perustamisesta toisen asteen oppilaitoksiin 2.11.2025.

Hallintosäännön 119 §:n mukaan valtuustoryhmillä ja valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Hallintosäännön 149 §:n mukaan kaupungin asukkailla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa.

Kaupunginhallitus on antanut talousarvion valmistelua koskevan ohjeen kokouksessaan 20.5.2025 (§ 124). Liikelaitokset ovat laatineet talousarvionsa vuodelle 2026 jo elokuussa 2025. Kajaanin lukion talousarvioon ei ole varattu rahoitusta yhteisöohjaajan tehtävään.

Kajaanin lukiossa on toiminut yhteisöohjaaja vuosina 2023-2025 Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahalla sekä syyslukukauden 2025 Kajaanin koulutusliikelaitoksen kehittämisrahaston rahoituksella. Hankkeissa tavoitteena ja yhteisöohjaajan tehtävänä on ollut kehittää oppilaitoksen yhteisöllistä opiskeluhuoltoa niin, että hankkeissa kehitetyt toimintatavat jäivät osaksi toisen asteen arkea hankkeiden päätyttyä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) säädetään oppilaitosten opiskeluhuollosta. Laissa opiskeluhuolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan koulun

toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisö edistää opiskelijoiden hyvinvointia. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla taas tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon, kuraattorin ja psykologin palveluita ja näiden järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla.

Kajaanin lukiossa on kehitetty pitkäjänteisesti oppilaitoksen toimintakulttuuria ja opiskelijoiden hyvinvointia panostamalla muun muassa ryhmänohjaukseen ja opiskelijoiden ryhmäytymiseen. Opiskelijoiden ryhmäytymistä on tuettu erilaisilla ryhmäytymistunneilla ja opetusryhmien suunnittelulla. Lukiossa on toiminut jo pitkään opiskelijakunta ja tutorit, joiden ohjaamiseen on varattu henkilöstön työaikaressursseja. Lukiossa on myös aktiivinen opiskeluhuoltoryhmä, joka järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vihreän valtuustoryhmän ja nuorisovaltuuston aloitteet yhteisöohjaajien palkkaamisesta toisen asteen oppilaitoksiin on asiana hyvä ja toisen asteen oppilaitokset Kajaanissa ovatkin toteuttaneet näitä toimia aikaisemmin hankkeiden ja niiden tuomien lisärahoituksen turvin. Kuitenkin hankkeissa on ollut tarkoituksena kehittää oppilaitosten toimintaa niin, että hyvät käytännöt jäävät elämään arjessa hankkeen päätyttyä. Koska hankerahoitus on päättynyt ja yhteisöohjaajien palkkaamiseen ei ole varattu määrärahoja vuodelle 2026, nyt on aika toteuttaa hankkeiden kehitystyön tulosta olemassa olevien rakenteiden ja resurssien kautta. Toisen asteen oppilaitokset varautuvat opiskelijamäärän vähenemiseen ja rahoituksen laskuun tulevana vuosina ja tästä tilanteesta uusien pysyvien tehtävien perustaminen ei ole Kajaanin kaupungin talouden sopeuttamissuunnitelman (2023-2026) mukaista.

Ammatilliseen koulutukseen kohdentui vuodelle 2025 120 milj. euron leikkaukset, joista Kainuun ammattiopistolle kohdentui leikkausta n. 1,5 milj. euroa. Lisäksi vuoden 2026 alusta on siirry uuteen rahoitusmalliin, jossa keskeistä on toiminnan vaikuttavuus (jatko-opinnot ja työllistyminen).

Kainuun ammattiopisto on ollut myös mukana aiemmin mainitussa yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeessa yhdessä Kajaanin lukion kanssa. Hankkeissa tavoitteena oli kehittää toimintamalli oppilaitoksen yhteisölliseen opiskeluhuoltoon niin, että hankkeissa kehitetyt toimintatavat jäävät osaksi toisen asteen arkea hankkeen jälkeen.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, hyvinvointia sekä opiskelun tukea on KAO:ssa edistetty resursoimalla oppimisen tueksi ammatinohjaajia ja ohjaajia. Lisäksi osana oppimisen tuen uudistusta on perustettu uusia kokoaikaisia erityisopettajan virkoja. Myös KAO:lla toimii opiskelijakunta ja aktiiviset tuutorit, joiden ohjaamiseen on kohdennettu opettajien työaikaressursseja.

Lisäksi eri hankkeilla tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia, yhteisöön kiinnittymistä ja mielekästä vapaa-ajantoimintaa kuten TUDU-hanke ja uusi alkava Luonnostaa harrastava opiskelija- hanke. KAO:ssa tehdään myös yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa, kuten Mieli kahvilatoiminta MIELI ry:n kanssa. Asuntolassa asuville nuorille on tarjolla asuntolaohjaajien ohjausta ja tukea.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen ja edelleen esittää, että valtuustoaloite on loppuun käsitelty.

Äänestykset

Sivistysjohtajan pohjaesitys JAA, jäsen Jenny Karjalaisen tekemä muutettu päätösehdotus asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi EI

Kyllä

Matti Heikkinen
Sami Halonen
Rea Stricker
Kari Kemppainen

Ei

Kimmo Tuulenkari
Jenny Karjalainen
Noora Kyllönen
Veli-Matti Karppinen
Jari Kemppainen

Tyhjä

Panu Huotari

Päätös

Keskustelun aikana jäsen Jenny Karjalainen esitti Panu Huotarin kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestys ehdotuksen: Sivistysjohtajan pohjaesitys JAA, jäsen Jenny Karjalaisen ehdotus EI.

Äänestyksen tulos: 4 JAA-ääntä, 5 EI-ääntä, 1 tyhjä. Puheenjohtaja totesi lautakunnan hyväksyneen jäsen Jenny Karjalaisen ehdotuksen.

Sivistyslautakunta päätti äänestyksen jälkeen palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kuusamon kaupungin edustajat Anne Koski-Heikkinen ja Ulla Parviainen olivat kokouksessa mukana etäyhteydellä asian käsittelyn ja päätöksen teon ajan.

Sivistyslautakunta, 23.09.2026, § 123

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kuosmanen, Kainuun ammattiopiston rehtori, anu.kuosmanen@kao.fi
Kaisa Polvinen, Kajaanin lukion rehtori, kaisa.polvinen@kajaaninlukio.fi

Kajaanin kaupungin Vihreä valtuustoryhmä on jättänyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen yhteisöohjaajien tehtävien jatkamisesta. Aloitteessa esitetään, että Kajaanin toisen

asteen oppilaitoksiin perustetaan yhteisöohjaajan toimia, joihin Kajaanin kaupunki osoittaa rahoituksen budjetistaan ja näin osallistuu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. Kajaanin kaupungin nuorisovaltuusto on jättänyt vastaavan aloitteen yhteisöohjaajien virkojen perustamisesta toisen asteen oppilaitoksiin 2.11.2025.

Hallintosäännön 119 §:n mukaan valtuustoryhmillä ja valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Hallintosäännön 149 §:n mukaan kaupungin asukkailla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa.

Valtuustoaloitetta käsiteltiin sivistyslautakunnan kokouksessa 25.3.2026, jolloin sivistyslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus on antanut vuoden 2027 talousarvion valmistelua koskevan ohjeen kokouksessaan 19.5.2026 (§ 163). Sivistystoimialalla talousarvioraamiin pääseminen on ollut haastavaa palkankorotusten ja kustannusten nousun ollessa yli sallitun toimintakatteen kasvun. Toimintaa sivistystoimialan tulosalueilla joudutaan sopeuttamaan talouden reunaehtojen mukaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) säädetään oppilaitosten opiskeluhuollosta. Laissa opiskeluhuolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan koulun toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisö edistää opiskelijoiden hyvinvointia. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa on kehitetty Kajaanissa eri kouluasteiden yhteisessä OKM:n rahoittamassa hankkeessa vuosina 2024 - 2025. Kajaanin lukiossa ja Kainuun ammattiopistossa yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteutetaan monipuolisesti yhteistyössä mm. kolmannen sektorin yhteistyökumppaneiden kanssa. Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla taas tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon, kuraattorin ja psykologin palveluita ja näiden järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla.

Taloustilanteessa, jossa toisen asteen oppilaitokset joutuvat sopeuttamaan omaa toimintaansa, ei ole taloudellisesti perusteltua ottaa hoidettavaksi myös muiden tulosalueiden tai hyvinvointialueen tehtäviä. Toisen asteen oppilaitokset varautuvat opiskelijamäärän vähenemiseen ja rahoituksen laskuun tulevana vuosina ja tästä tilanteesta uusien pysyvien tehtävien perustaminen ei ole taloudellisesti mahdollista.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen ja edelleen esittää, että valtuustoaloite ja nuorisovaltuuston aloite ovat loppuun käsiteltyjä.

Sivistyslautakunta, § 54, 25.03.2026

Sivistyslautakunta, § 124, 23.09.2026

§ 124

Kajaanin kaupungin nuorisovaltuuston aloite yhteisöohjaajien virkojen perustamisesta toisen asteen oppilaitoksiin

KAJDno-2025-1758

Sivistyslautakunta, 25.03.2026, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Selin, Sivistysjohtaja, mari.selin@kajaani.fi

Kajaanin kaupungin nuorisovaltuusto on jättänyt aloitteen yhteisöohjaajien virkojen perustamisesta toisen asteen oppilaitoksiin 2.11.2025. Kajaanin kaupungin Vihreä valtuustoryhmä on jättänyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen yhteisöohjaajien tehtävien jatkamisesta. Aloitteessa esitetään, että Kajaanin toisen asteen oppilaitoksiin perustetaan yhteisöohjaajan toimia, joihin Kajaanin kaupunki osoittaa rahoituksen budjetistaan ja näin osallistuu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Hallintosäännön 119 §:n mukaan valtuustoryhmillä ja valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Hallintosäännön 149 §:n mukaan kaupungin asukkailla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevista asioista. Nuorisovaltuuston aloite rinnastuu Kajaanissa kuntalaisaloitteeseen ja se käsitellään kuntalaisaloitteena.

Kaupunginhallitus on antanut talousarvion valmistelua koskevan ohjeen kokouksessaan 20.5.2025 (§ 124). Liikelaitokset ovat laatineet talousarvionsa vuodelle 2026 jo elokuussa 2025. Kajaanin lukion talousarvioon ei ole varattu rahoitusta yhteisöohjaajan tehtävään.

Kajaanin lukiossa on toiminut yhteisöohjaaja vuosina 2023-2025 Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahalla sekä syyslukukauden 2025 Kajaanin koulutusliikelaitoksen kehittämisrahaston rahoituksella. Hankkeissa tavoitteena ja yhteisöohjaajan tehtävänä on ollut kehittää oppilaitoksen yhteisöllistä opiskeluhoitoa niin, että hankkeissa kehitetyt toimintatavat jäivät osaksi toisen asteen arkea hankkeiden päättyttyä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) säädetään oppilaitosten opiskeluhoollosta. Laissa opiskeluhoito jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan koulun toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisö edistää opiskelijoiden hyvinvointia. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla taas tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon, kuraattorin ja psykologin palveluita ja näiden järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla.

Kajaanin lukiossa on kehitetty pitkäjänteisesti oppilaitoksen toimintakulttuuria ja opiskelijoiden hyvinvointia panostamalla muun muassa ryhmänohjaukseen ja opiskelijoiden ryhmäytymiseen. Opiskelijoiden ryhmäytymistä on tuettu erilaisilla ryhmäytymistunneilla ja opetusryhmien suunnittelulla. Lukiossa on toiminut jo pitkään opiskelijakunta ja tutorit, joiden ohjaamiseen on varattu henkilöstön työaikaressurssia. Lukiossa on myös aktiivinen opiskeluhuoltoryhmä, joka järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vihreän valtuustoryhmän ja nuorisovaltuuston aloitteet yhteisöohjaajien palkkaamisesta toisen asteen oppilaitoksiin on asiana hyvä ja toisen asteen oppilaitokset Kajaanissa ovatkin toteuttaneet näitä toimia aikaisemmin hankkeiden ja niiden tuomien lisärahoituksen turvin. Kuitenkin hankkeissa on ollut tarkoituksena kehittää oppilaitosten toimintaa niin, että hyvät käytännöt jäävät elämään arjessa hankkeen päätyttyä. Koska hankerahoitus on päättynyt ja yhteisöohjaajien palkkaamiseen ei ole varattu määrärahoja vuodelle 2026, nyt on aika toteuttaa hankkeiden kehitystyön tulosta olemassa olevien rakenteiden ja resurssien kautta. Toisen asteen oppilaitokset varautuvat opiskelijamäärän vähenemiseen ja rahoituksen laskuun tulevana vuosina ja tästä tilanteesta uusien pysyvien tehtävien perustaminen ei ole Kajaanin kaupungin talouden sopeuttamissuunnitelman (2023-2026) mukaista.

Ammatilliseen koulutukseen kohdentui vuodelle 2025 120 milj. euron leikkaukset, joista Kainuun ammattiopistolle kohdentui leikkausta n. 1,5 milj. euroa. Lisäksi vuoden 2026 alusta on siirry uuteen rahoitusmalliin, jossa keskeistä on toiminnan vaikuttavuus (jatko-opinnot ja työllistyminen).

Kainuun ammattiopisto on ollut myös mukana aiemmin mainitussa yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeessa yhdessä Kajaanin lukion kanssa. Hankkeissa tavoitteena oli kehittää toimintamalli oppilaitoksen yhteisölliseen opiskeluhuoltoon niin, että hankkeissa kehitetyt toimintatavat jäävät osaksi toisen asteen arkea hankkeen jälkeen.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, hyvinvointia sekä opiskelun tukea on KAO:ssa edistetty resursoimalla oppimisen tueksi ammatinohjaajia ja ohjaajia. Lisäksi osana oppimisen tuen uudistusta on perustettu uusia kokoaikaisia erityisopettajan virkoja. Myös KAO:lla toimii opiskelijakunta ja aktiiviset tuutorit, joiden ohjaamiseen on kohdennettu opettajien työaikaressurssia.

Lisäksi eri hankkeilla tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia, yhteisöön kiinnittymistä ja mielekästä vapaa-ajantoimintaa kuten TUDU-hanke ja uusi alkava Luonnostaa harrastava opiskelija- hanke. KAO:ssa tehdään myös yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa, kuten Mieli kahvilatoiminta MIELI ry:n kanssa. Asuntolassa asuville nuorille on tarjolla asuntolaohjaajien ohjausta ja tukea.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kuntalaisaloitteen tekijälle esittelytekstin mukaisen vastauksen ja päättää, että kuntalaisaloite on loppuun käsitelty.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti sivistysjohtajan kokouksessa tekemän muutetun päätösehdotuksen mukaisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kuusamon kaupungin edustajat Anne Koski-Heikkinen ja Ulla Parviainen olivat kokouksessa mukana etäyhteydellä asian käsittelyn ja päätöksen teon ajan.

Sivistyslautakunta, 23.09.2026, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Polvinen, Kajaanin lukion rehtori, kaisa.polvinen@kajaaninlukio.fi

Anu Kuosmanen, Kainuun ammattiopiston rehtori, anu.kuosmanen@kao.fi

Kajaanin kaupungin nuorisovaltuusto on jättänyt aloitteen yhteisöohjaajien virkojen perustamisesta toisen asteen oppilaitoksiin 2.11.2025. Kajaanin kaupungin Vihreä valtuustoryhmä on jättänyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen yhteisöohjaajien tehtävien jatkamisesta. Aloitteessa esitetään, että Kajaanin toisen asteen oppilaitoksiin perustetaan yhteisöohjaajan toimia, joihin Kajaanin kaupunki osoittaa rahoituksen budjetistaan ja näin osallistuu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Hallintosäännön 119 §:n mukaan valtuustoryhmillä ja valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan kaupungin asukkailla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa.

Nuorisovaltuuston tekemää aloitetta käsiteltiin sivistyslautakunnan kokouksessa 25.3.2026, jolloin sivistyslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallitus on antanut vuoden 2027 talousarvion valmistelua koskevan ohjeen kokouksessaan 19.5.2026 (§ 163). Sivistystoimialalla talousarvioraamiin pääseminen on ollut haastavaa palkankorotusten ja kustannusten nousun ollessa yli sallitun toimintakatteen kasvun. Toimintaa sivistystoimialan tulosalueilla joudutaan sopeuttamaan talouden reunaehtojen mukaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) säädetään oppilaitosten opiskeluhuollosta. Laissa opiskeluhuolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan koulun toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisö edistää opiskelijoiden hyvinvointia. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa on kehitetty Kajaanissa eri kouluasteiden yhteisessä OKM:n rahoittamassa hankkeessa vuosina 2024 - 2025. Kajaanin lukiossa ja Kainuun ammattiopistossa yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteutetaan monipuolisesti yhteistyössä mm. kolmannen sektorin yhteistyökumppaneiden kanssa. Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla taas tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon, kuraattorin ja psykologin palveluita ja näiden järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla.

Taloustilanteessa, jossa toisen asteen oppilaitokset joutuvat sopeuttamaan omaa toimintaansa, ei ole taloudellisesti perusteltua ottaa hoidettavaksi myös muiden

tulosalueiden tai hyvinvointialueen tehtäviä. Toisen asteen oppilaitokset varautuvat opiskelijamäärän vähenemiseen ja rahoituksen laskuun tulevana vuosina ja tästä tilanteesta uusien pysyvien tehtävien perustaminen ei ole taloudellisesti mahdollista.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen ja edelleen esittää, että valtuustoaloite ja nuorisovaltuuston aloite ovat loppuun käsiteltyjä.

§ 125

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Päätökset ovat nähtävinä Kajaanin kaupungin verkkosivuilla.

KAO rehtori

Hankintapäätös:

§ 4 Kainuun ammattiopisto Ponsse Wisent 8W leasingsopimuksen jatko ja itselle lunastaminen vuokrakauden päätyttyä, 10.09.2026

Henkilöstöpäätös:

§ 11 Virkasuhteen irtisanominen koeajalla, 06.05.2026

§ 31 Valinta maahanmuuttajien ammattiin valmentavan koulutuksen opettajan määräaikaiseen tehtävään 730633, 20.08.2026

§ 32 Valinta maahanmuuttajien ammattiin valmentavan koulutuksen ohjaajan määräaikaiseen tehtävään 729715, 21.08.2026

§ 33 Täyttämättä jättämispäätös sosiaali- ja terveysalan opettajan tehtävään 736555, 26.08.2026

§ 34 Valinta opiskelijahallintajärjestelmätyön suunnittelijan vakituiseen tehtävään 730243, 27.08.2026

§ 35 Valinta TUVA-opettajan vakituiseen tehtävään 732768, 03.09.2026

§ 36 Valinta sähkö- ja automaatioalan opettajan vakituisiin tehtäviin (2) 736954, 10.09.2026

§ 37 Valinta rakennusalan opettajan vakituisiin tehtäviin (2) 736903, 10.09.2026

Muu päätös:

§ 13 Tutkimuslupa Monikielisyys kotoutumiskoulutuksessa, 14.09.2026

Keskuskoulun rehtori

Henkilöstöpäätös:

§ 17 Täyttämättä jättämispäätös luokanopettajan sijaisuus kaksikielisessä opetuksessa Keskuskoulu 737668, 10.09.2026

Koulutuspäällikkö (oppimisen tuki ja yhteiset koulutukset)

§ 1 Valinta yhteisten aineiden opettajan sijaisuuteen 739095, 03.09.2026

Kulttuurijohtaja

Hankintapäätös:

§ 2 Linnanvirta-puistojuhlan tuotantosopimus vuodelle 2026, 31.08.2026

§ 3 Tapahtumapäällikön rekrytointitoimittajan valinta, 02.09.2026

Henkilöstöpäätös:

§ 6 Etsivän nuorisotyöntekijän valinta, 01.09.2026

Lehtikankaan koulun rehtori

§ 24 Päätoiminen tuntiopettaja luokanopetuksessa (2E) Lehtikankaan koulu 737001, 28.08.2026

Lohtajan koulun rehtori

§ 6 Koulunkäynninohjaajan määräaikainen tehtävä Lohtajan koulu 735798, 18.08.2026

§ 7 Valinta tuntiopettaja luokanopetukseen Lohtajan koulu 736613, 20.08.2026

Otanmäen koulun rehtori

§ 8 Päätoiminen suomen kielen ja kirjallisuuden sekä kotitalouden opettaja 737609, 10.09.2026

Perusopetuksen tulosalueen johtaja

§ 75 Perusopetuksen oppilasliikuntatoimikunnan nimittäminen lukuvuodelle 2026-2027, 19.08.2026

§ 76 SISU-hankkeen hankepäälikkö 731237, 01.09.2026

§ 77 SISU-hankkeen hankekoordinaattori 731243, 01.09.2026

§ 78 Lehtikankaan koulun apulaisrehtorin tehtävät lukuvuonna 2026-2027, 01.09.2026

§ 79 Valinta koululiikuttajan tehtävään 731929, 02.09.2026

Muu päätös:

§ 12 Kajaanin kaupungin perusopetuksen koulujen osallistuminen Kainuun koulujen aluemestaruuskilpailuun Sotkamossa 15.9.2026, 08.09.2026

§ 13 Palokankaan koulun vuosiluokka tietojen lisääminen 1.8.2026 alkaen, 11.09.2026

Varhaiskasvatuksen tulosalueen johtaja

Henkilöstöpäätös:

§ 24 Korjattu päätös: Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan määräaikainen tehtävä, Teppanan päiväkoti 734180, 17.08.2026

§ 25 Varhaiskasvatuksen sosionomin vakinaiset tehtävät, Lehtikankaan ja Huuhkajavaaran päiväkodit 737672, 07.09.2026

Muu päätös:

§ 10 Tutkimuslupa *****, 07.09.2026

§ 11 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laatutyöryhmän nimeäminen ajalle 1.10.2026-31.7.2028, 09.09.2026

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Päätetään, ettei asiakirjoihin tehtyjä päätöksiä siirretä toimitelimen käsiteltäväksi.

§ 126

Sivistyslautakunnan tiedoksi merkittävät asiat

KAJDno-2025-2077

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Selin, Sivistysjohtaja, mari.selin@kajaani.fi

Sivistyslautakunnan seuraava kokous on 24.9.2026 klo 16.15.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Merkitsee tiedoksi.